

המטה לקידום תעסוקתי

לא משאירים אף מובטל מאחור!

2.6.2022

לכבוד:

חברי/ות ועדת השרים לענייני חקיקה

באמצעות המייל

הנדון: היתר קבוע לקבלת דמי אבטלה מלאים למקבלי קצבאות קיום

1. בועדת השרים שתתקיים ביום שני הקרוב ה-6 ביוני, תעלה לעיונכם הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון כפל קצבאות) של חה"כ אפרת רייטן וחכ"ם נוספים, העוסקת בתיקון חקיקה קבוע שיתיר קבלת דמי אבטלה מלאים למקבלי קצבאות קיום.
2. אנו - 34 ארגונים חברתיים, החברים ב"מטה לקידום תעסוקתי", שמייצגים ביום-יום מובטלים מקבוצות אוכלוסייה שונות (הרשימה המלאה למטה), פעלנו במושב החורף של הכנסת לקידום היתר קבוע לקבלת "כפל קצבאות" למקבלי קצבת קיום המפוטרים מעבודתם.
3. לשמחתנו, הצעת החוק הממשלתית שהוגשה בעניין על ידי שר הרווחה, אושרה על ידכם בהוראת שעה לשנת 2022 ועל כך הערכתנו ותודתנו.
4. בדיונים שנערכו בנושא בוועדות הכנסת, הייתה הסכמה גורפת של משרד הרווחה והביטוח הלאומי על כך שהתיקון צריך לחול בצורה קבועה ולא כהוראת שעה, שצריכים לעמול ולחדש אותה מידי שנה.
5. שר האוצר הודיע שישקול לחיוב לאשר את התיקון הקבוע לקראת דיוני התקציב לשנים 2023 - 2024, וביקש לערוך הערכת תקציב מחודשת לקראתם. ההערכה היא שהתקציב הנדרש יהיה נמוך משמעותית כעת בהשוואה לתקציב שניתן בשנה שעברה, שכן אז היו אחוזי האבטלה הגבוהים בשל מגפת הקורונה.
6. אנו פונים אליכם בבקשה לתמוך בהצעת החוק חשובה זו העושה צדק עם אוכלוסיות רבות המתמודדות עם קשיים נוספים בחיי היום יום. נזכיר, כי עד לתיקון בהוראת השעה בתקופת מגפת הקורונה, מקבלי קצבאות קיום רבים לא יכלו לקבל דמי אבטלה מלאים במקרה של אובדן עבודה, עקב האיסור על קבלת "כפל קצבאות", הקבוע בחוק ביטוח לאומי. כלל זה חל על מפוטרים שקיבלו קצבאות אזרח ותיק, מזונות, הבטחת הכנסה ותוספת תלויים לקצבת נכות. הכלל קבע כי קצבת הקיום שלהם תקוזז באופן מלא מדמי האבטלה, כך שבפועל הם יכלו לקבל רק את דמי האבטלה או את הקצבה, אך לא את שניהם ביחד.
7. חקיקה זו פגעה באופן מתמשך במובטלים מהקבוצות המוחלשות ביותר בחברה הישראלית, שגם כך מתמודדות עם הקשיים הגדולים ביותר בשוק העבודה. האיסור על קבלת דמי אבטלה מלאים הוביל לירידה תלולה ופתאומית בהכנסותיהם של אלה שאיבדו את עבודתם, כיוון שקיומם התבסס על קצבה ושכר יחד.

המטה לקידום תעסוקתי

לא משאירים אף מובטל מאחור!

8. יש לזכור כי דמי האבטלה אינם קצבת קיום, אלא ביטוח מפני אובדן הכנסה פתאומי. הם יוצרים "מרחב נשימה" המאפשר לאנשים למצוא עבודה, העושה את השימוש היעיל ביותר בכישוריהם ובנסיונם. בלעדיהם, אנשים נדחקים לתעסוקה פחות איכותית, ובכך יש נפגעת רמת הפריון במשק כולו. דמי האבטלה משמשים לתמיכה במובטלים אחרי איבוד עבודתם - תמיכה להם הם "חוסכים" בתשלום דמי ביטוח לאומי לאורך תקופת עבודתם, ולכן אין לראות בהם קצבה ולהטיל עליהם את האיסור לקבל כפל קצבאות.

9. בפועל, אין הצדקה לעוול שנגרם למקבלי הקצבאות ולערעור מטרותיה של מערכת דמי האבטלה, גם בתקופה של תעסוקה מלאה. ככל שמקבלי קצבאות חווים אבטלה - גם בעת של צמיחה כלכלית מהירה וגם בעת משבר כלכלי - צריכה להיות להם אותה הזדמנות ליציבות ולחיפוש עבודה ב"ראש שקט" כמו לכלל הזכאים לדמי אבטלה.

בתודה מראש בשם המטה לקידום תעסוקתי,

טלי ניר, עו"ד

מנכ"לית עמותת 121

יקותיאל משי

מנהל קידום מדיניות – עמותת 121

עמותת 121 – מנוע לשינוי חברתי היא ארגון לא מפלגתי וללא כוונת רווח המתמחה בעבודת מדיניות בתחום החברתי-כלכלי. העמותה עובדת בשותפות עם ארגוני שטח ואנשי מקצוע מכל קבוצות האוכלוסייה, ומפתחת עמם הצעות ממוקדות לשיפורי מדיניות וחקיקה.

המטה לקידום תעסוקתי

לא משאירים אף מובטל מאחור!

הארגונים השותפים במטה לקידום תעסוקתי

